

KAZIMIERZ WŁOCZYWODA

I Burmistrz Pily 1945 r.

ŻYCIORYS

Prezydenta Miasta Pily

Ob. Franciszek Toboła urodził się w Kąkolewie k. Leszna dnia 19.3.1897 r.

Szkołę średnią ukończył w Krotoszinie w r. 1920.

Jac jednak w r. 1918—19 był więziony za udział w Powstaniu Wielkopolskim w Lesznie, Głogowie i Żegoniu.

Brał udział w organizacji powstania śląskiego w r. 1920-1, pracując w tym czasie na dowództwie.

Po zawarciu pokoju przez 8 lat pracował w starostwie powiatowym ostrowskim w charakterze referendarza, kończąc jednocześnie kurs prawa administracyjnego dla starostów i urzędników referendarskich.

Od r. 1929 do września 1939 jest burmistrzem zawodowym m. Mikstatu w pow. Ostrowskim.

Ukrywając się przed okupantem, po opuszczeniu Warszawy następnie pracował jako robotnik na cmentarzach.

Aresztowany przez Gestapo w Warszawie przechodził kolejno więzienie w Żolnierza, Fort VII, na Młyńskiej w Poznaniu, śledzce w Ostrowie, Kaliszu, Radogoszczu pod Łodzią oraz Wrocławiu. Zesłany do obozu koncentracyjnego był w Gross Rosen, Buchenwaldzie i Grossenburg.

W czasie transportu pierwszego do Dachau doczekał się zwolnienia przez wojska amerykańskie.

W kwietniu 1945 wrócił do kraju i zgłosił się do pracy nad odbudową ojczyzny.

Mianowany Prezydentem miasta Pily dzisiejszego dnia pełnił swe trudne obowiązki z całym poświęceniem.

BIURO ZARZĄDU MIEJSKIEGO

podają krótkie informacje dotyczące działalności

Referat Apropowicacji i Handlu

Miejski Referat Apropowicacji i Handlu rozpoczął swą działalność w dniu 1.12.45 roku i został utworzony z urzędników b. Urzędu Pel. Rządu R. w Pile.

Referat przyjął od Powiatowego Referatu Apropowicacji i Handlu:

- 1) Rozdział kart zaopatrzenia.
 - 2) Rozprowadzenie art. spożywczych i codziennego użytku dla ludności bezrolnej.
 - 3) Wydawanie świadectw ubojowych.
 - 4) Rozprowadzanie opału.
- W związku z wprowadzeniem z dniem 1.1V.46 r. nowego systemu rozdziału kart zaopatrzenia, praca w referacie napotykała na duże trudności, jednak po uruchomieniu dwóch okienek do wydawania kart i

dzięki stosowaniu się publiczności do oddanych ogłoszonych planów rozdziału kart, ostrożnie miesiąc wykazują pod tym względem znaczną poprawę.

Referat rozprawdza artykuły spożywcze za pośrednictwem 8 punktów rozdzielczych, mleko i nabiał — i mleczarnię grupamię i słonina w 3 punktach rozdzielczych rzeźniczych.

Wydawanie artykułów spożywczych odbywa się do publicznej wiadomości przez ogłoszenia w miejscowym tygodniku „Pien obola Mówi” i przez wywieszenie ogłoszeń w pracowni gmachu Zarządu Miejskiego, oraz w punktach rozdzielczych.

Czas do odebrania wywołanego artykułu wynosi od 7 do — 14 dni.

ów (każ
olizności
osied opie
względem
pieczęto
mczasem
zicie, pod
działczyh, mleko i nabiał — i mleczarnię grupamię i słonina w 3 punktach rozdzielczyh rzeźniczych.

wie albo nie chce wiedzieć. bielenie pomocy ubezpieczeniowej często do nadużyć. w godzinach urzędowych wypadku lekkiej grypy czy żółtkowej, przebiegającej powoli — wolają lekarza zająć pozory wypadku na tej chorobie. Lekarz dopiero przekonywa się o stanie niku stracony czas, z szerepu pacjentów nie przychodzi w własnym gabinecie, a w miejscu nadużycia jest nieznanymi godzinami przybywają jest nawet w drodze choroby.

była do
pski spr
trzy
Pien obola
wki. Po
wzrostu
nie odbiorą w terminie towaru.

to zdarzają się częste wypadki, a w szczególności nie odbiorą w terminie towaru. W tym celu raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Kto w wyznaczonym terminie nie odbierze wywołany artykuł lub kartę żywnościową — traci prawo do nabycia towaru wzgl. otrzymania karty żywnościowej.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Referat prowadził od dnia 1.X.46 r. rejestr ubojów dokonanych w tut. Rzeźni Miejskiej.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

W okresie sprawozdawczym ubito w Rzeźni Miejskiej: 82 krów, 5 jałówek, 21 cieląt, 223 świń, 25 owiec, 1 kozę, 18 byczków.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Referat wpłacił do Kasy Miejskiej kwotę 114 462, pobraną od rzeźników tytułem opłat ubojowych.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

W dniu 1.X.46 r. czynności dotyczącej Rzeźni Miejskiej przejęła Kasa Miejska.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Do czynności referatu należy również prowadzenie statystyki cen detalicznych i wolnorynkowych na art. spożywcze i codziennego użytku.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Wykaz cen z dwóch notowań w mieście wysłał się do Głównego Urzędu Statystyki w Warszawie.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Jedyna bolączka referatu, to nieotrzymanie zwolnienia na opał dla budynków szkolnych, gmachów urzędów i instytucji społecznych mimo, że zapotrzebowanie na opał przesłano za pośrednictwem Powiatowego Referatu Apr. Handlu w Poznaniu w marcu.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Opółem wywieziono 8260 osób w tym: 1699 mężczyzn, 4122 kobiet, 2506 dzieci.

któ
raz z tego miejsca podkreśla się, że wszelkie reklamacje o dodatkowe wydatki towaru, względnie karty żywnościowej niepobranej w terminie — są bezcelowe.

Czeka nas jeszcze etap w listopadzie, gdyż część Niemców zatrzymano i odesłano na majątki do prac rolnych. Obecnie znajduje się na punkcie 165 osób. Są to przeważnie rodziny osób chorych, których stosownie do instrukcji nie wolno wysłać zwykłym transportem, lecz specjalnym pociągami sanitarnym. Osoby zdrowe aż do czasu przybycia pociągu sanitarnego używają białej różniaki do pomocy w pracach.

WDZIĘKOWANIE

K. Oddział w Pile składa podziękowanie Związkowi Zawodowemu Kolejarzów za udzielenie sali i orkiestry na obchód 100-lecia PKC. oraz dr. Ginko za wygłoszenie referatu.

zarem. Wysłudanie ostatnie obejmowało wszystkich Niemców za wyjątkiem jedynie dziesięciu specjalistów, którzy bezapelacyjnie wyjadą w listopadzie.

Akcja ostatnia przygotowana była bardzo dokładnie i szczegółowo. Na teren Trzcianki przybył specjalny Komisarz dla Spraw Repatriacyjnych w Województwie Poznańskim Ob. Unruh i wyznaczył komisarza Wicestarostę Obywatela Grajka Kazimierza, który stosownie do instrukcji powołał odpowiednie Komisje:

- a) kontrola z przewodniczącym ob. Leńczykiem Franciszkiem,
- b) Miejska z przewodniczącym ob. Wiza Stanisławem,
- c) weryfikacyjna z przewodniczącym ob. Bogackim Antonim,
- d) sanitarna z przewodniczącym ob. Dr. Ryżewskim Stefanem.

Jako miejsce zbiorne przygotowano baraki za Starostwem. Wójtowie w powiecie zostali powiadomieni o dniu, w którym należy dostawić Niemców do Trzcianki i jak należy postępować przy ich wysiedlaniu.

Miasto zostało podzielone na obwody, przyjął na każdy zaś obwód wyznaczono Komisję, złożoną z przedstawicieli M. O. lub U. B., — członka społecznego (członkowie partii) i pracownika O. U. L. i urzędnika Zarządu Miejskiego.

Akcja wysiedlenia rozpoczęła się 13.X. 1946 r. o godzinie 6-ej rano w Trzciance, gdzie wyznaczone Komisje wyruszyły na miejsca, w których Niemcy są w zakreślonych miejscach. Niektórzy z Niemców utworzono w godzinach 12 w p. odbędzie się wyłączenie towaru i wróci je Ojciec przed nami ogrodnik bojowych — b. ze i sprawiedliwe

TA" — P I Ł A

reprezentacja

JKK — P I Ł A II

Urząd Stanu Cywilnego w Pile

Wskazówki, dotyczące urzędowania w Urzędzie Stanu Cywilnego i sporządzania

renie naszego miasta, i dlatego naszym obowiązkiem jest poznać i poznać wszystkich obywateli naszego miasta, i jakie zadanie ma Urząd Stanu Cywilnego.

Jako pierwsze może najbardziej aktualne zagadnienie, to zgłaszanie urodzeń dzieci. Szczęśliwi rodzice w ciągu 14 dni od daty urodzenia dziecka winni sporządzić w Urzędzie Stanu Cywilnego akt urodzenia. Termin jest nawet dłuższy niż dawniej, który wynosił 8 dni, tym łatwiej więc jest go przestrzegać. Urodzenie powinno w zasadzie zgłosić ojciec lub w razie niemożności — matka, lekarz, czy акушерка. Zgłaszający winien mieć dowód osobisty, oraz świadectwo ślubu rodziców dziecka. Stwierdzam, że pewien procent dzieci ochrzczonych jest w parafii kościelnej bez poprzedniego zgłoszenia w Urzędzie Stanu Cywilnego. Podobne rzeczy nie powinny mieć miejsca, ponieważ sprawa wiele trudności Urzędowi jak również rodzicom dzieci, którym będzie nałożona kara w gotówce przez Poznański Urząd Wojewódzki za zezwolenie na dodatkowy wpis do rejestru urodzeń.

Drugim kolei zagadnieniem jest zawieranie małżeństw. Młoda para, pragnąca pobrać się, musi pamiętać, że codziennie zawiera ślub w Urzędzie Stanu Cywilnego kilka par. Dlatego też termin swego ślubu trzeba ustalić już na kilka dni wcześniej i już wtedy przedłożyć wszystkie potrzebne dokumenty. Przed przyściem do Urzędu narzeczeni winni zaopatrzyć się w metryki urodzenia, które są niezbędne. Jeżeli są one nie do uzyskania na skutek działań wojennych, należy zwrócić się do Sądu Grodzkiego, gdzie na podstawie świadków zostanie spisane postanowienie, które służy jako dokument urodzenia. W związkach małżeńskich muszą przedłożyć świadectwo zgonu poprzedniego męża, lub wyrok rozwodu. Jeżeli, która z narzeczonych ma mniej niż 18 lat, według obowiązującego od 1 lipca 1944 r. prawa rodzinnego i opiekuńczego, należy uzyskać zezwolenie na zawarcie ma-

PIŁA MÓWI...

Piła mówi,
Przyjacielu,
Jak przed laty
Hen, hen wielu:
Niemiec nam tu
Nie szwargocze,
Bowiem pierzchły
Już złe moce.
Dziś w rodzinnej
Polskiej mowie
Piła dzieje
Swe opowie.
Schuhmacherom
I Byrnesom
Piła mówi,
Piła woła,
Że nie wydrzęć
Jej nie zdola,
Bo na straży,
Nie ich „szule“,

Referat Wojskowy

Referat Wojskowy został zorganizowany w dniu 1.1.45 r. Prowizoryczną ewidencję poborowych przejęto od Referatu Wojskowego przy b. Urzędzie Pełnomocnika Rządu R. w Pile.

Od chwili rozpoczęcia pracy zarejestrowano 1593 poborowych.

W roku 1946 referat wypłacił tytułem zasiłku rodzinom olnierzy odbywających czynną służbę wojskową i żołnierzom zdemobilizowanym kwotę 37 375 złotych.

W początkowej fazie swej pracy referat napotykał na duże trudności w związku z nieustalonymi dawniej nazwami ulic. Wezwany poborowy do wstawienia się w biurze nie zgłaszał się, a po sprawdzeniu adresu okazywało się, że podana przez poborowego ulica, wcale nie istniała, lub podany nr domu, to dom doszczętnie spalony.

Po wprowadzeniu urzędowych nazw ulic, nastąpiła duża poprawa warunków pracy w referacie.

Ponadto referat prowadzi ewidencję ko-

ROWIE

zacji, gosp
to w wie
ciarze jak

M O W I

Z ŻYCIA MIASTA TRZCIANKI

Objęliś
spodarki
lego szer.
myślanc
wzlekli
regionaln
władzą pr
naszej pro
które nale
stawione
tach, na t
tensje do
cywilizacj
musimy;
polska go
świata ośr
wypadkac
miecka.
2) dalsz
świecić
bracy jest
rania róż
ciele odł
nie chlo
żelaznik
życie kłó
warszawy
Ale.
Ale bie
antuje n
na pol
w wy
doska,
życzy
ym na z
karnia, k
em ludzi
życzy rol
ie był c
asem, aż
1, parzy
zy adwo
w stosunk
A żeby
unkcji ka
stawiają
stwa. I
dlug swej
nie
Sprzyjają
przyjąją
burzebyc
o—możer
czynnika
Patronow
ielkiego
nego.
Czytelnic
różne ce
zedni niko
ebach. Nie
am w zakre
żczy te są
ch utworzo
zy wyciąg
atku i wróci
Przed nami
ch bojowych
bsze i spraw

Wysiedlenie Niemców za Odrę

Wysiedlenie Niemców nie jest dla naszego miasta nowością. Czynność tą wykonuje Trzcianka poraz trzeci. Pierwszy raz wysiedlano Niemców w lipcu 1945 r. Wysiedlono tych wszystkich, którzy w roku 1939 przebywali poza terenem Trzcianki. Byli to przeważnie ci, którzy na skutek bombardowań przeniesli się do spokojnego zakątka, niedaleko polskiej granicy. Dziśki godnej i stanowczej postawie naczytelniczej Milicji Obywatelskiej wysiedlenie odbyło się w spokoju.

Poraz drugi wysiedlano Niemców 11.11.1945 r. Akcja była zakroiona na szerszą skalę, gdyż wysiedlano z całego powiatu i cała akcja, planowo przeprowadzona trwała miesiąc. Wówczas wyjechali starcy i niezdolni do pracy, ci wszyscy, którzy mogli być dla powiatu i miasta ciężarem. Wysiedlenie ostatnie obejmowało wszystkich Niemców za wyjątkiem jedynie dziesięciu specjalistów, którzy bezapelacyjnie wyjadą w listopadzie.

Akcja ostatnia przygotowana była bardzo dokładnie i szczegółowo. Na teren Trzcianki przybył specjalny Komisarz dla Spraw Repatriacyjnych w Województwie Poznańskim Ob. Unruh i wyznaczył komisarza Wicestarostę Obywatela Grąka Kazimierza, który stosownie do instrukcji powołał odpowiednie Komisje jak:

- a) kontrola z przewodniczącym ob. Leńczykiem Franciszkiem,
- b) miejska z przewodniczącym ob. Wiza Stanisławem,
- c) weryfikacyjna z przewodniczącym ob. Bogackim Antonim,
- d) sanitarna z przewodniczącym ob. Dr. Rywczkim Stefanem.

Jako miejsce zbiorne przygotowano baraki za Starostwem. Wójtowie w powiecie zostali powiadomieni o dniu, w którym należy dostawić Niemców do Trzcianki i jak należy postępować przy ich wysiedlaniu.

Miasto zostało podzielone na obwody, przyjął na każdy z obwodów wyznaczono Komisje, burzebycz złączyła z przedstawicielami M. O. lub U. B., o—możer, czynnika społecznego (członkowie partii) Patronow, pracownika O. U. L. i urzędnika Zarządu ielkiego Mięskiego.

Akcja wysiedleńcza rozpoczęła się 13.X. r. o godzinie 6-ej rano w Trzciance. Różne ce, wyznaczone Komisje wyruszyły na miasteczko.

Wielki
PILA
reprezentacja
PILA II

sto i po zawiadomieniu Niemców (każdego rodziny indywidualnie) okoliczności wyjazdu, zabezpieczyli mieszkańca oddając pozostałym inwentarz żywy pod opiekę najbliższego sąsiada polaka zobowiązując równocześnie do pilnowania opieczowanego mieszkańca. Niemcy tymczasem czekali w jednym zbórnym punkcie, pod opieką milicjanta, który następnie grupami odprowadzał ich do baraków.

Pierwsza grupa Niemców przybyła do baraków o godzinie 8.15 co dowodzi sprawności akcji. Na terenie baraków trzymała straż K. B. W. Wstęp na teren obozu mieli tylko członkowie Komisji pracujących, którzy otrzymali przepustki. Po przybyciu na teren obozu następowało grupowanie i rejestracja Niemców.

Następnie przechodził każdy Niemiec przez Komisję Weryfikacyjną, która po zbadaniu papierów odsyłała dalej, do Komisji Kontrolnej, a z tą do baraku z którego zostawali odwołani w dworzec. Do pomocy lekarzowi polakowi został przydzielony lekarz Niemiec, oraz siostry Niemki, celem opiekowania się chorymi. Transport składał się 55 wagonów, w jednym wagonie miało pomieszczenie 55 osób.

Każdy transport został zaopatrzony w żywność na jeden dzień. Zaprowiantowaniem tak transportów jak i Niemców przebywających w obozie zajął się P. U. R. pod kierownictwem ob. Rotmistrza Jankowskiego z Poznania i Naczelnika Punktu Etapowego w Trzciance ob. Sławnickiego Bogusława. Należy z całym uznaniem podkreślić sprawność jaką wykazał P. U. R. w wykonaniu tej naprawdę trudnej pracy.

Trzeba przyznać, że naogół wszyscy ludzie biorący udział w akcji stali na wysokości zadania i Specjalnie należałoby podnieść skoordynowanie i podporządkowanie się wszystkich instytucji zarządzaniem władz w dostarczaniu środków transportowych co głównie spowodowało że nie zanotowano żadnego opóźnienia w załadunku transportów. Jak wielka była sprawność w terenie może świadczyć fakt, że Gmina Dzierżeszno Wielkie, oddalona około 30 km od Trzcianki, zmobilizowała furmanki i przy pomocy dostarczonych traktorów i samochodów potrafiła przewieźć na punkt zbórnym 1400 Niemców w ciągu jednego dnia.

Ogółem wywieziono 8260 osób w tym: 1699 mężczyzn, 4122 kobiet, 2506 dzieci.

Czeka nas jeszcze etap w listopadzie, gdyż część Niemców zatrzymano i odesłano na majątki do prac rolnych. Obecnie znajdują się na punkcie 165 osób. Są to przeważnie rodziny osób chorych, których stosownie do instrukcji nie wolno wysłać zwykłym transportem, lecz specjalnym pociągiem sanitarnym. Osoby zdrowe aż do czasu przybycia pociągu sanitarnego użyte będą również do pomocy w pracach rolnych.

ch pacjentów, o tych najwięziecie, zieleńce pomocy ubezpieczycieli często do nadużyć.

w godzinach urzędowych wypadku lekkiej grypy czy żołądkowej, przebiegającej operatory — wołają lekarza zając pozory wypadku najej choroby. Lekarz dopięprzekonywa się o stanie niku stracony czas, zaparpu pacjentów nie przysięga we własnym gabinecie, ifem nadużycia jest niezycznych godzin przybywany jest nawet w drodze porze dnia i nocy. Lsnego czasu. Jeśli usłusie ma chwili wychlenienia. dągnięciem ze strony niew pracy jest fakt nie poinch pracownikom do jakiegowego Ubezpieczalni Spow. Wyniku chory błąka się za do drugiego. Naturalnien, że nieprzyjmuje, a hory.

o mają rozgłos i echo. O chlubnie wyglądała posarży, gdyby równy wszystkie wyleczone przyczecie jest nieporównanie to winno być potępiane, amaga jednak bezstronnej

ni o s k i :
wzięć pod uwagę trudnopotyka lekarz w swej wną ustalił na podstawie nych, rozpatrując i mi-

nimo wszystko jasnieję łość, bo przecie ,reforowia idą . . .
atorium dla UbezpieczSzpitala, Ośrodki Zdroia i t. p.).
twdziwym wskaźnikiem rzeźelnym prowadzona ane by były okresowe lżiału Zdrowia o stanie zwotnym i efektach ym mięcie.

T. G.
NSKIM — ZAGADKA
), Dziecię kochane,
zemu już odzyskane,
nie było w błędzie,
bów nie widać — ale
za jako narzędie;
dając, muszą mieć drwale.—
dz: Pila.
K. B.

W tych dniach opuścili Pół ostatni Niemcy, aby przez punkt etapowy w Trzeźnancie udać się do swej Ojczyzny.

W historii miasta naszego odwróciła się nowa karta, którą dzień po dniu mamy zapisywać czyniami już tylko w swoim towarzyszywie dokonywanymi.

Ponieważ akcji wysiedlenia biednych baranoków niemieckich przygląda się cały świat, a na nim wielu ludzi a nawet narodów, wygodnie żyjących a niedokształconych, dla których rozgłosne hasła propagandy goebelsowskiej miały większą wartość niż gruntowne wiadomości geopolityczne z Europy Środkowej, ponieważ niedługo przyniosą dziś filantropi światowi, ciągle nie chcący zadać sobie trochę trudu, aby się czegoś jednak nauczyć, ponieważ wśród nich znajdują się nawet nasi redacyi z typu tych właśnie niedokształconych a wygodnie ongiś żyjących — trzeba przypomnieć jak to właściwie jest z tym wysiedleniem?

Gdy bitwa o Polskę w r. 1939 została zakończona zwycięsko dla Niemiec mieli oni pełną swobodę, aby na zdobytych terenach wprowadzić sławną niemiecką sprawiedliwość. Bodajże pierwszym jej aktem było właśnie wysiedlenie milionów Polaków — wysiedlenie dokonane w warunkach które uczyniły z tej akcji pospolitą zbrodnię masowego morderstwa.

Nie zapomniemy nigdy, że w czasie najcięższych mrozów (zimy tej termometr rzadko kiedy wskazywał temperaturę wyższą niż 20° poniżej zera) rodziny polskie dostawały 5—10 minut czasu aby opuścić swój dom na zawsze.

Ze przez szereg dni wieziono je w bydłych nieopalonych wagonach.

Ze wszystkie szlaki ziemi polskiej ustanie były zwłokami zmarniętych dzieci, starców i wogóle tych wszystkich — co nie posiadając żelaznego zdrowia nie byli w stanie wytrzymać tych „sprawiedliwych” metod.

Dla narodu niemieckiego, akcja zbrodniarzy stojących na jego czele była całkiem uzasadniona.

Nie dochodziły nas głosy protestów ze świata. W milczeniu i przy akompaniamencie kurtuazyjnych wizyt ambasadorów niemieckich rozpromienionych odniesionym tryumfem dokonywała się ta potworna zbrodnia. A jeżeli gdzieś ktoś protestował — przykrywano milczeniem niewygodne wypowiedzi.

Następne pięć lat niemieckiej „wojunki” a szczególnie pierwsze trzy lata zwycięstw — to cały łańcuch masowych wysiedleń, które spowodowały ciągłą „wędrowność ludów” ujarzmionych przez „Herrenvolk”.

Ta krewawa zabawa, prócz ogromu cierpień, którego wprost nie sposób wyrazić słowami, kosztowała narody Europy kilkanaście milionów zamordowanych ludzi.

Bez wątpienia najwięcej kosztowała Polskę, a z nią wszystkie narody słowiańskie.

Lud polski zniósł tę mękę podtrzymywany przede wszystkim wiarą w zwycięstwo nad ciemiężycielem.

Do zwycięstwa tego wniosł wkład, który nie może być przez nikogo ani kwestionowany ani bagatelizowany.

Gdy stało się ono faktem mamy nitylko prawo — mamy obowiązek wobec całej ludzkości dopilnować wymiaru sprawiedliwości. Kilkanaście szubienic w Norymbdze, kilka a nawet kilkadziesiąt tysięcy szubienic na których przywódcy band morderców zakończą swą karierę życiową na swój głęboki sens, wymowę i naukę na przyszłość — ale nie może wyzerpać całosci tego zagadnienia.

Cały naród niemiecki, ten wilk buszujący w dżungli ludzkiej, musi na swej skórze odczuć wartość metod stosowanych wobec innych.

A obrońców i protektorów zbrodniarzy potrafimy przywołać do porządku. Potrafimy tym łatwiej że wśród czynników decydujących dziś w świecie znajduje się bratni, wielki naród rosyjski który Niemniej od nas dotknięty — najlepiej nas rozumie!

Tak tedy Niemcy będą musieli urządzić się na zachód od Odry i Nissy Łużyckiej.

Tak tedy wysiedlenie Niemców nie jest niczym innym jak tylko aktem sprawiedliwości dziejowej.

A że w polskim wykonaniu jest humanitarne i łagodne — to na to już nie poradziliśmy nie można. Taka jest nasza natura.

II. Nasze obecne zadania

Przystępujemy zatem samotnie do pracy nad odbudową. Co ona obejmuje? Rozległy jest jej zakres. Many stworzyć dosłownie wszystko! Zbudować dom i warsztat pracy, zbudować wieś i miasto, drogi i środki komunikacyjne a nawet narządzić do wykonania tych prac. Niemniej ważna jest rozbudowa pod względem moralnym. Naród nasz okaleczony okropnie pod względem materialnym — moralnie może raczej zyskać.

Pomijając powszechny objaw przekroczenia praw i nakazów okupanta — odzyskanie jaknajbardziej wartościowy w czasie wojny, który oczywiście obecnie nie może być miejscem i tam gdzie się jeszcze odzwierciedla w stosunku do władz polskich napływu i odpływu ludności i nie bezwzględnie być wytopiony — nicy obywateli spełnili obowiązek wymeldowania się. polski jako całość wyszedł z tej wojny zacementowany, uświadomiony i zacięście dane uzyska się z obecnie przewidywane do wzięcia na siebie odpowiedzialności za swe losy.

Ponieważ a i niewola sprawiła się w najszerszym masowym świadomości, że gospodarzom nie rząd taki czy inny, nie

Referat Wojskowy

Referat Wojskowy został zorganizowany w dniu 1.1.45 r. Prowizoryczną komisję poborową przejęto od Referatu Wojskowego przy b. Urzędzie Pelmonomika Rządu R. w Pile.

Od chwili rozpoczęcia pracy zarejestrowano 1593 poborowych.

W roku 1946 referat wypłacił tytuł zasilku rodzinom olnierz odbywających czynną służbę wojskową i żołnierzom z mobilizowanym kwotę 37 375 złotych.

W początkowej fazie swej pracy referat napotykał na duże trudności w związku nieustalonymi dawniej nazwami ulic. W zwany poborowy do wstawienia się w brzo nie zgłaszał się, a po sprawdzeniu adresu okazywało się, że podana przez poborowego ulica, wcale nie istniała, lub pomylił nr domu, to dom doszczętnie spalony.

Po wprowadzeniu urzędowych nazw ulic, nastąpiła duża poprawa warunków pracy w referacie.

Ponadto referat prowadzi ewidencję k

strajki nie odpowiadały rzeczywistości, gdyż rok 1945 był okresem dużego napływu i odpływu ludności i nie spełnili obowiązek wymeldowania się. z obecnie przewidzianej ankiety meldunkowej. W okresie sprawozdawczym stan ilości mieszkańców m. Pily przedstawiał się następująco:
Na dzień 11.VI.1945 r. ogółem — 1895
ludności o narodowości polskiej. Na

zacji, gospodarki i techniki. Niemcy — to w wielu wypadkach partacze i tandeciarze jakich mało.

Objęliśmy Piłę po 173 latach ich gospodarki — wykazemy przykładami z całego szeregu obiektów, że były one obmyślane i wykonane poprostu poniżej wszelkiej krytyki. Jeżeli inne czasopisma regionalne z Ziemi Odzyskanych przeprowadzą analogiczną akcję — dostarczymy naszej propagandzie oficjalnej dokumenty, które należycie opinii światowej przedstawione obalą mirt o niemieckich zaletach, na których opierali oni swe pretensje do produkujejącego mijsca w naszej cywilizacji. Jednocześnie zaś wykazać musimy, że właśnie nasza biedna i mała polska gospodarka tak usilnie w oczach świata osmiešana i lekceważona w wielu wypadkach o niebo przewyższała niemiecka.

2) dalszym zagadnieniem któremu poświęcić musimy baczną uwagę i wiele pracy jest sprawa ostatecznego zlikwidowania różnic jakie dzielą nas jeszcze na wiecie odłamków. Zawsze wprawdzie będzie chłop i robotnik, lekarz i furman, kufrownik i zamiatacz ulic. Zawsze będzie ktoś co przyjechał z Wilna, Lwowa, Warszawy, Poznania czy urpdił się w Bile.

Ale biorąc ze wszystkich to co reprezentuje najlepsze starajmy się tak tę nową polską rzeczywistość budować abyśmy wytworzyli typ człowieka zbliżony do doskonałości.

Żeby chłop nie był „chamem” skazanym na życie w gnoju, a teatr czy kawiarnia, kultura i sztuka, były przywilejem ludzi z miasta i to nie wszystkich. Żeby robotciarz od najcięższych robót nie był ciemnym i poniewierianym paraszem, ażeby pomocnika w domu nie był „parzygnatem”, ażeby urzędnik, dyrektor czy adwokat nie był „nadczołwiekiem” w stosunku do współobywateli.

Ażeby niezależnie od wykonywanych funkcji każdy Polak był jednostką przedstawiającą równą wartość dla społeczeństwa. I aby każdy mógł pracować według swych umiejętności i przydatności.

Sprzysięż nam warunki polityczne, przyjąj nam warunki terenowe — nie potrzebujemy bowiem tu zmieniać starego — możemy poprostu budować nowy ład.

Patronować nam będzie duch i czyny wielkiego Staszica — tu w Piile wychodzącego.

Czytelnicy nasi tworzą łańcuchy ofiar i różne cele, szczególnie na odbudowę. Niech nikogo nie zabraknie w tych łańcuchach. Niech każdy stanie się ich ogniwem w zakresie swych możliwości. Łańcuchy te są narzędziem odbudowy. Łańcuch utworzony przez całe społeczeństwo i wyciągnięte to miasto z wojennego ułuku i wróci je Ojczyźnie — wróci je nam!

Przed nami ogromna praca w warunkach bojowych — będziemy walczyć o nasze i sprawiedliwe jutro.

T. K.

WALCZYMY O ZDROWIE

W związku z poruszaniem na łamach naszego pisma zagadnieniem lecznictwa w Piile wysuwa się jeszcze jedna bardzo ważna, w naszych warunkach zasadnicza kwestia wydajności pracy naszych lekarzy.

Zdajemy sprawę z tego, że warunki pracy są dzisiaj dalekie od przedwojennych, zwłaszcza tu, na ziemiach odzyskanych, praca ta jest szczególnie ciężka. Nie usprawiedliwia to lekarzy unikających wyjazdu w zachodnie Kresy Polski i niewątpliwie Ministerstwo Zdrowia reformuje w najbliższym czasie ten nienormalny stan rzeczy, fakt jednak pozostaje faktem i trzeba się z nim liczyć przy wydawaniu opinii albo formułowaniu zarzutów, związanych ze zmniejszoną wydajnością pracy lekarza.

Na zmniejszenie wydajności składa się cały szereg czynników:

1) Niewielka ilość lekarzy musi podzielić między siebie całe lecznictwo danego terenu: Szpital, Ubezpieczalnia Społeczna, Kolejowe przychodnie lekarskie, Ośrodki Zdrowia, stacje opieki nad matką i dzieckiem, żłobek, przytułek dla starców. Czerwony krzyż, szkoły powszechne, gimnazja, większe fabryki i t. p. i t. p.

2) W wyniku powyższego lekarz większą część dnia spędza poza domem, nie mogąc obsłużyć pacjentów, zgłaszających się do niego często w wypadkach nagłych.

3) Brak środków komunikacyjnych (auta, tramwaje, dorozki) i zniszczenie centrum miasta z odsunięciem ośrodków zamieszkałych na peryferia — wydłuża odległości, zajmuje nieproduktywnie czas i często nie pozwala lekarzowi na odwiedzin więcej niż jednego lub dwóch chorych dziennie.

4) Brak laboratoriów analiz lekarskich, brak Roentgena, lampy kwarcowej, diatermii i t. p. utrudnia wybitnie diagnozę i leczenie.

5) Trudności w dostawach leków do apteki (niestwarzająca produkcja odbudowujących się fabryk) zmuszają lekarza do posługiwania się pewnym szablonem recept, często miernej wartości, zwłaszcza dotyczy to Ubezpieczalni Społecznej, która nie jest w stanie pokryć bardziej kosztownych kuracji iniekcjami lub preparatami zagranicznymi, nieprodukowanymi w Polsce.

6) Brak lekarzy specjalistów, przede wszystkim chirurga, położnika i ginekologa zmusza często lekarzy niespecialistów do interwencji, dającej mniejszy efekt leczniczy.

7) Brak karetki pogotowia czy jakiegokolwiek wozu sanitarnego utrudnia przekazanie ciężko chorych do szpitala i naraża zarówno lekarzy jak pacjentów na masę trudności.

Możnaby wymienić jeszcze o wiele więcej zasadniczych braków utrudniających pracę lekarzom. Niedociągnięcia są również

ze strony samych pacjentów, o tych najczęściej się nie wie albo nie chce wiedzieć.

Bezpłatne udzielenie pomocy ubezpieczonym skłania ich często do nadużyć. Zamiast przyjść w godzinach urzędowych do lekarza w wypadku lekkiej grypy czy niedyspozycji żołądkowej, przebiegającej nawet bez temperatury — wołają lekarza do domu, stwarzając pozory wypadku nagłego lub ciężkiej choroby. Lekarz dopiero na miejscu przekonywa się o stanie rzeczy. W wyniku stracony czas, zmęczenie lekarza, paru pacjentów nie przyjętych w tym czasie we własnym gabinecie.

Drugim rodzajem nadużycia jest nieztrzymanie się wyznaczonych godzin przyjęć. Lekarz nagabywany jest nawet w drobiażkach o każdej porze dnia i nocy. Lekarz niema własnego czasu. Jeśli usiłuje być solidnym nie ma chwili wytchnienia.

Dużym niedociągnięciem ze strony niektórych zakładów pracy jest fakt nie poinformowania swych pracowników o jakimś lekarzu domowego Ubezpieczalni Społecznej należą. W wyniku chory błąka się od jednego lekarza do drugiego. Naturalnie lekarz jest winien, że nieprzyjmuje, a kto cierpi? — chory.

Pretensje i żale mają rozgłos i echo. O ileżby piękniej i chlubniej wyglądała postać naszych lekarzy, gdyby równy rozgłos miały wszystkie wyleczone przypadki, a tych przecie jest nieporównanie więcej. Każde zło winno być potępione, postawa nasza wymaga jednak bezstronnej uczciwości.

W n i o s k i :

1. Powinniśmy wziąć pod uwagę trudności, na jakie napotyka lekarz w swej pracy i opinię swą ustalić na podstawie dwustronnych danych, rozpatrując i minusy i plusy.

2. Powinniśmy mimo wszystko jaśniejsz patrzeć w przyszłość, bo przecie „reformy” w dziale zdrowia idą . . .

(Ogólne Ambulatorium dla Ubezpieczonych, rozbudowa Szpitala, Ośrodków Zdrowia, Rada Zdrowia i t. p.).

3) Jedynym prawdziwym wskaźnikiem pracy lekarzy jest rzetelnie prowadzona statystyka. Pożądane by były okresowe sprawozdania Wydziału Zdrowia o stanie sanitarnym, zdrowotnym i efektach leczniczych w naszym mieście.

T. G.

NASZYM MILUSIŃSKIM — ZAGADKA

Co to za miasto, Dziecię kochane, Przeszło rok temu już odzyskane, I dodam, abyś nie było w błędzie, Ze chociaż zębów nie widać — ale Tak się nazywa jako narzędzie; Które, w las idąc, muszą mieć drwale. —

Odpowiedz: Piła.

K. B.

MIOTĘĄ PO RYNSZTOKU

Posiadamy „drogocenną” pamiątkę Obywatela. Na Starym Rynku, w miejscu targów, stoi sobie pamiąteczka po „Grossdeutschland”. Skromny obelisk „mit Eisenkreuz”.

Może Zarząd Miejski postawi przy nim straż aby ostrzedz go przed kradzieżą. A szkoda byłoby.

Jest Komitet dla spraw odbudowy kładki, który radzi, radzi i radzi, a kładka na Gldzie bez zmian.

...Referat Kultury i Sztuki, że oswieci, że pomoże, że tabliczka, przybita, że zabytek, że pamiątkę, tylko komitet stwórcie.

Urząd Propagandy, że pomoże, że napisze, że cegielki, tylko komitet stwórcie na Boga.

Referat Odbudowy, że owszem, że plany, kosztorysy, tylko... komitet, komitet.

Więc komitet powstał i radzi i spiera się o liczbę członków, prezesa, zarządu i projekty i plany tylko roboty brak. Domek Staszki jednak stoi nadal patrzy oknami bez szyb na głupotę ludzką.

Walcmy o poprawny język polski o-b-y-w-a-t-e-l-o-w-i-e. Redakcja Pila Mówi dużą część przystanych artykułów oddaje do przetłumaczenia z „języka polskiego” na język polski. — Cześć naucz!

—Iks—

III. POSIEDZENIE RADY GOSPODARCZEJ Z. L.

W czwartek 7 listopada br. odbędzie się w Pile posiedzenie Rady Gospodarczej Ziemi Lubuskiej. Przewidziane są 3 referaty:

1. Zasady i wykonanie akcji osiedlenia w Ziemiach odzyskanych.

2. O Generalnym Inspektoracie Specjalnej Akcji Likwidacyjnej (GISAL) będzie mówił zastępca Generalnego inspektora mgr. Juliusz Kolipiński.

3. Stan i postulaty miejscowego handlu i przemysłu prywatnego — p. Józef Welchbrod, prezes Związku Kupców w Pile.

Fraszki

Na kupony materiałowe

— Dlaczegoś taki smutny? Czy cię spotkał pech?

— Brakuje mi ćwierci metra do tych metrów trzech!

Na Cegielkę

Podziwiamy cię wielce za tak skromnym imieniem,

Choć wolisz być Cegłą lub mocnym kamieniem.

Sport

Wyniki sportowe ostatniej niedzieli są następujące: RKS „Orzeł” zwyciężył w Chodzieży z KKS. w stosunku 6:0 KKS. „Polonia” pobili KS. Luboszanin u siebie w Pile w stosunku 6:1, (2:1). AKS. Pila osiągnął w Trzciance z nieoficjalnym mistrzem Trzcianki KKS. wynik nierozstrzygnięty 0:0.

Stan tabeli po ostatnich rozgrywkach jest następujący:

	punkt.	zdob.	strac.
1. „Orzeł” Pila	13	1	
2. „Polonia” Pila	11	3	
3. „Stowarzyszenie” Czarnków	9	3	
4. „Amatorski” Pila	6	6	
5. Kolejowy” Chodzież	7	7	
6. „Trzcianka	5	9	
7. Luboszanin	3	11	
8. „Harcerski”	0	14	

Wyniki zawodów z dnia 20.X.1946 r.:

RKS „Orzeł”—KKS Trzcianka 5:1 (2:1)
KKS Pila—KKS Chodzież 3:2 (2:0).

Wszyscy na boisko K. S. „Orzeł”

„WARTA” w PILE

W niedzielę dnia 3 listopada b. r. o godz. 14 rozegrany zostanie mecz piłkarski pomiędzy Wartą—Poznań a Reprezentacją piłkarską miasta Pily. Warta przyjeżdża do Pily w silnym składzie i też publiczność naszego miasta i powiatu będzie miała nielada pokaz sztucznego piłkarskiego. Zapewniony jest udział następujących „Warcarzy”: Jankowiak, Podeszwa, Danielać, Staniak i Wojciechowski. Być może, że skład ten zostanie jeszcze wzmocniony słynnym reprezentacyjnym graczem Polski — Gendera. Zapraszamy więc na to spotkanie pokazowe wszystkich sportowców jak i całe obywatelstwo miasta i okolicy Pily a nawet tych osób, którzy gry w Piłkę nożną jeszcze nie oglądali. Trzeba dodać, że przybycie „Warty” jest wyróżnieniem dla Pily gdyż znana ta drużyna nie wszędzie wyjeżdża nawiązując więc kontakt z jednym z najlepszych klubów w Polsce niech pokaże swoim zainteresowaniem, że jest sportowo wyrobiona, że potrafi ocenić walory sportowe przybywających do nas gości. Zet.

PODZIĘKOWANIA

Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi, Oddział w Pile składam podziękowanie za bezpłatne udzielenie penicyliny.

Jan Hycki

Dr. Tadeuszowi Ginko składam podziękowanie za ofiarne leczenie mego dziecka.

Jan Hycki

OGŁOSZENIA STAROSTWA

Ludność miasta Pily i okolicznych miejscowości jest zdania, że każdy ma prawo wolnego wstępu do lasów państwowych i zbierania w nich grzybów, oraz owoców leśnych, bez zezwolenia, ze strony właściwego. Nadleśnictwa (wykupienie kwitu).

Wyjaśnia się, że nie tylko zbiór grzybów i owoców leśnych, ale także przechodzenie przez lasy państwowe poza drogami publicznymi, są ustawowo zakazane i karane w myśl art. 10 i 12 ustawy z dnia 14. IV. 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym (Dz. U. R. P. Nr. 30/37, poz. 224), według których to przepisów przewiduje się kary do 1000 zł.

Starosta Powiatowy

(—) W. Cegielka

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Starostwo Powiatowe w Pile, Pow. Ref. Odbudowy, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie remontu budynków:

a) budynku mieszkalnego przy Starostwie w Pile,

b) budynku przy ul. Browarnej nr 7, w Pile.

Oferty powinny być sporządzone w przepisowy sposób i złożone do godz. 14 dnia 4 listopada b. r. w Starostwie Powiatowym, Pow. Ref.-Odbudowy, pokój 243 do skrzynki, albo nadesłane pocztą pod tym adresem.

Oferent winien złożyć wadium w wysokości 1,5 proc. ogólnej kwoty ofertowej w Starostwie Powiatowym w Pile, w kasie Rachuby Pow.

Kwit stwierdzający wniesienie wadium, uwierzytelniony odpis karty rejestracyjnej oraz dowód subskryb. P. P. O. K. należy dołączyć do oferty.

Oferta obowiązuje oferenta do dnia 15 listopada 1946 r.

Zmiana lub cofnięcie oferty dopuszczalne są tylko w terminie przewidzianym do składania ofert.

Przy składaniu ofert i wykonaniu robót, Pow. Ref.-Odbudowy w Pile, zastrzega sobie prawo zwiększenia lub zmniejszenia robót w granicach do 4% proc.

Termin rozpoczęcia przetargu wyznacza się na godz. 10-tej dnia 4-go listopada br. w Starostwie Powiatowym w Pile, Pow. Ref. Odbudowy, pokój 243, który zastrzega sobie prawo wyboru oferty niezależnie od zaofiarowanej ceny, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. Słup kosztorysy można nabyć za zwrotem kosztów w Pow. Ref. Odbudowy — Starostwo — pokój 243.

Za Starostą powiatowego

H. Piotr

Architekt Powiatowy

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

M. PIŁY

ZARZĄDZENIE

Stwierdzam, że jak dotychczas część mieszkańców miasta nie stosuje się do mego zarządzenia, wydanego dnia 6 sierpnia 1946 r. L. dz. IV 4. 1946, a redagowanego na podstawie rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 26. IX. i § 351 o utrzymaniu porządku i czystości w miejscach publicznych i niektórych miejscach prywatnych.

Obowiązki te stosują się do dzierżawców wzgl. lokatorów w zajmowanych przez nich nieruchomości:

Do nich należy:

- utrzymywanie czystości i porządku na chodnikach i do połowy jezdni. Do użytecznika realności, która na przeciwniej stronie ulicy nie posiada sąsiedztwa użytecznika, należy utrzymywanie czystości następnej połowy jezdni i przeciwnielego chodnika (n. p. na przeciw położony dom, niezajęta parcela i. t. p.),
- w okresie zimowym chodniki i jezdnie należy oczyszczać ze śniegu a podczas ślizgawicy posypać piaskiem (śnieg gromadzić się przy chodniku),
- utrzymywanie porządku i czystości w podwórzach, sieniach i schodach.

4. Zachowanie czystości i usunięcie materiałów łatwopalnych na strychach. — Oprócz tego zarządza się:

- usunięcie wszelkich śladów poniemieckich, tak wewnątrz jak i zewnątrz budynków, n. p. napisy czestokroć treści religijnej, wizytówki na drzwiach, szyldy, tablicę z niemieckimi nazwami ulic i. t. p.
- usunięcie wszelkich śladów propagandowych z okresu referendum.

Śmiecie i odpadki należy gromadzić w obrębie swoich nieruchomości w specjalnie na ten cel przeznaczonych miejscach. a nie, jak zauważyłem po plantach, zburzonych domach i. t. p.

Wywożone zaś śmiecie i odpadki składać wolno jedynie w następujących punktach miasta:

- do dolów poceglanych przy ul. Ceglanej,
- wyschniętej sadzawki, za nr. 9. przy ul. Śniadeckich,
- dolów za ogrodami działkowymi przy ul. Mireckiego,
- dolę poceglanego dojazd od strony ul. Kossaka,
- obrywska nad rzeką Gldą — dojazd od strony Polnej.

Powyższe punkty Zarząd Miejski oznaczył odpowiednimi tablicami orientacyjnymi.

Winni przekroczenia niniejszych przepisów podlegają w trybie karno-admini-

DO LUDNOŚCI AUTOCHTONICZNEJ MIASTA PIŁY.

Wobec zakończenia na obszarze Ziemi Odzyskanych działalności komisji weryfikacyjnej, na podstawie art. 2. ustawy z dnia 28. kwietnia 1946 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej, zamieszkałych na obszarze Ziemi Odzyskanych,

przedłuża się termin działalności w/w komisji, celem dalszego weryfikowania obywateli, którzy z następujących powodów nie mogli uzyskać obywatelstwa polskiego:

- wyjątkowa nędza, podeszły wiek, obłożna choroba, depresje psychiczne i wchodzące z tym zobojętnienie wobec problemu weryfikacji,
- małoletność wnioskodawcy, nie posiadającego rodziców lub opiekunów,
- nieobecność wnioskodawcy, w kraju w okresie działania właściwej Komisji weryfikacyjnej,
- znajdowanie się w sytuacji przymusowej, polegającej na zatrzymaniu albo pobycie w obozie pracy względnie innym miejscu zamkniętym lub zastrzeżonym.

Komisja Weryfikacyjna decyduje słuszności pretensji wnioskodawcy.

Prezydent Miasta (—) Toboła

OGŁOSZENIE

PRZETARGU NA DZIERŻAWĘ JEZIOR

Zarząd Miejski w Piłę wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa na jeziorach miejskich, położonych w obrębie miasta Piły i lasów miejskich na okres 6 lat, a mianowicie:

1. jezioro miejskie lustro wody	3,85 ha
2. „ „ „ „ „	12,45 ha
3. „ „ „ „ „	12,52 ha
4. „ „ „ „ „	1,95 ha
5. „ „ „ „ „	35,79 ha

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „przetarg na jeziora” m. Piły należy składać w Zarządzie Miejskim w Piłę do dnia 6 listopada 1946 r. do godziny 12-tej.

W ofercie należy wymienić jezioro, na które oferent reflektuje, wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kilogramach ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym.

stracyjnym karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 30000 złotych lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn ten nie grozi kara surowsza.

Prezydent Miasta
(—) Toboła

Odnosnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Zarządu wadium w wysokości 10 % oferowanego czynszu dzierżawnego.

Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty.

Prezydent Miasta
Fr. Toboła.

ZAWIADOMIENIE

Rejonowa Komenda Uzupelnień Wojska Polskiego w Szamotulach, pismem swym z dnia 1.X.46 r. Nr 14306/46 podaje do wiadomości, że wszyscy zdembilizowani żołnierze Wojska Polskiego, posiadający rosyjskie ordery i medale bojowe, oraz książki orderowe, legitymacje i tymczasowe zaświadczenie, winni w celach wymiany tychże zgłaszać się osobiście w Wydziale Personalnym O. W. III. Poznań, ul. Matejki 61.

Dokumenty te wymienione będą do dokumentu nowego wzoru.

Prezydent Miasta (—) Toboła
Piła, dnia 22.X.1946 r.

Ogłoszenia drobne

Zagubiono paszport, dwie legitymacje „Samopomocy Chłopskiej” zaświadczenie tymczasowego przydzielenia gospodarstwa oraz zaświadczenie na konia, na nazwisko Macuda Franciszek, wieś Zawada, gmina Lubianka, pow. Walcz.

Uczciwego znalazcę uprasza się o oddanie za wynagrodzeniem.

ZŁOTÓW.

W dniu 20 b. m. Zespół Świelicowy Pow. Urzędu Inf. i Propagandy im Stefana Jaracza w Piłę, wystawił w Złotowie sztukę p. t. „Magda”.

Wykonanie sztuki stało na wysokim poziomie. Młodzi artyści przez cały czas występów byli gorąco oklaskiwani przez publiczność.

Z aktorów wyróżnili się, ob. Kowalski w roli koguta, ob. Głuszkówna w roli Magdy, ob. Grzelak w roli nauczyciela Grędy.

Z uznaniem należy powitać piękne zamiatary Pow. Urzędu i Prop. w Piłę, których rąbek uchylił nam kierownik ob. Zgórski.

Więcej podobnych czynów a pozbędziemy się niesmacznymi „kawalów” „branych” przez przejeźdźców i przygodnych „aktorów” z Bożej łaski.

Ropniewski Henryk
Złotów

Drukarnia Państwowa

w Pile, ulica Piramowicza 22
Telefon 19 Konto K. K. O. Pila Nr 31

Wykonuje na zlecenie instytucji państwowych
samorządowych i prywatnych

wszelkiego rodzaju druki
od kart wizytowych do dzieł

Nowo otwarty dział

INTROLIGATORNIA

przyjmuje książki do oprawy, oraz wszelkie
roboty wchodzące w zakres introligatorstwa

Podajemy się wykonywania więk-
szych robót dla klientów zamiejscowych
z dostawą druków na miejsce

Biuro czynne od godz. 8 do 16

Na straży Twej kieszeni stoi POWSZECHNA SPÓŁDZIELNIA SPOŻYWCÓW z odp. udz. W PILE

Najtańsze źródło zakupu
wszelkich artykułów

Konfekcyjnych
Mydlarskich
Kosmetycznych
i wielu innych

znajdziesz w naszych sklepach

pl. Wolności 3-4 - ul. Prez. Bieruła 12
ul. Bydgoska 150 - ul. Stalina 2

Przypominamy, że rejestracja kart żywno-
ściowych trwa do każdego 15 bieżącego
miesiąca

Oczekujemy miłych klientów!

Spółem

ZWIĄZEK GOSPODARCZY SPÓŁDZIELNI R. P. ODDZIAŁ W PILE

Zaopatruje handel detaliczny

w potrzebne mu towary

SKŁADY i BIURA CZYNNE OD GODZINY 8-ej DO 14-ej

PILA, ulica Towarowa Nr 17, Telefon Nr 26

Łaźnia Miejska

w Pile przy ul. Bydgoskiej Nr. 23

JEST CZYNNĄ:

w czwartki, piątki i soboty
w godzinach od 10-tej do 18-tej.

CENA ZA WANNE:

dla dorosłych	20.— zł.
„ młodzieży szkolnej do lat 18-tu	10.— zł.
„ dzieci do lat 14-tu	10.— zł.

UWAGA!

Z dniem 21. X. 46. otworzyłem

ZAKŁAD FRYZJERSKI

DLA PAŃ I PANÓW

Przy ulicy Ogrodowej Nr 6,

Proszę szanownych Państwa o poparcie

ALBIN SZREDER